

Szanowni Państwo!

Trzecia dekada XXI w. jest naznaczona wieloma kryzysami, które wywołują labilność demokratycznego świata, destabilizują funkcjonowanie instytucji państwowych oraz mają negatywny wpływ na rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Pandemia COVID-19 czy też inwazja Rosji na Ukrainę powodują przeobrażenia środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego, czego jednym z następstw jest powszechna regresja poczucia bezpieczeństwa. Skala, tempo i jakość zachodzących zmian pokazują, że na początku XXI w. pojawiło się więcej zagrożeń niż szans i nadziei na przyszłość.

W rzeczywistości kształtowanej przez takie zjawiska tym większy nacisk powinno się kłaść na budowanie świadomości społecznej w zakresie bezpieczeństwa, obejmującej wiedzę teoretyczną i praktyczną. Główną rolę w tym procesie odgrywa edukacja, służąca między innymi uświadomieniu obywateli na istotę bezpieczeństwa państwa z uwzględnieniem jego aktualnych uwarunkowań. Ważne wydaje się zwłaszcza upowszechnianie informacji o różnego rodzaju zagrożeniach i formułowanie teoretycznych podstaw wyjaśniających ich genezę, jak również prognozowanie tendencji rozwoju tych zagrożeń, co może umożliwić ich minimalizowanie. W ramach takiej edukacji warto także przedstawiać zasady postępowania w sytuacjach kryzysowych, regulacje prawne i rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne w sferze bezpieczeństwa stosowane w wymiarze krajowym i międzynarodowym, jak również sytuację wewnętrzną w innych państwach.

Od początku istnienia „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” (PBW) stara się przybliżyć problematykę bezpieczeństwa w sposób wieloaspektowy. Oddawany w Państwa ręce 27. numer czasopisma zawiera wiele interesujących publikacji, których autorzy odnieśli się do różnych obszarów bezpieczeństwa. Marek Świerczek przeanalizował przebieg protestów na Białorusi w 2020 r. oraz sformułował hipotezę o możliwym udziale rosyjskich służb specjalnych w wywołaniu

kryzysu powyborczego w celu zmniejszenia marginesu manewru politycznego dla reżimu Aleksandra Łukaszenki. Jacek Jastrzębski i Kamil Mrocza przybliżyli uwarunkowania, standardy oraz zasady współpracy Komisji Nadzoru Finansowego z wybranymi podmiotami systemu bezpieczeństwa państwa. Rafał Wądołowski omówił natomiast regulacje administracyjne związane z organizacją systemu ochrony informacji niejawnych w Republice Chorwacji oraz w Bośni i Hercegowinie, a także przedstawił obowiązujące w tych krajach przepisy karne dotyczące przestępstw przeciwko ochronie informacji niejawnych wraz z ich interpretacją. Celem artykułu Aleksandra Gowina było zarysowanie zjawiska społecznej radykalizacji w Niemczech w czasie pandemii COVID-19 oraz zrekonstruowanie sposobów analitycznego rozpoznania nowego fenomenu socjopolitycznego przez tamtejsze cywilne służby kontrwywiadowcze. Michał Widacki przedstawił z kolei historię i aktualny stan badań poligraficznych w Rosji, wykonywanych nie tylko przez służby w ramach rekrutacji kandydatów i ewaluacji kadr, lecz także w sektorze prywatnym.

W niniejszym numerze PBW mogą Państwo zapoznać się ponadto z trzema recenzjami. Publikację Jana Kowalczyka *Bezpieczeństwo przestrzeni współczesnych miast. Przykład Wielkiej Brytanii* zrecenzowała Iwona Osłowska, opracowanie Aleksandry Arkusz *Współpraca Stanów Zjednoczonych ze Związkiem Radzieckim w latach 1943–1945 w świetle materiałów amerykańskiej Misji Wojskowej w Moskwie* omówił Mariusz Krzysztofiński, a książkę *Psychiatria sądowa* Piotra Gałęckiego i Krzysztofa Eichstaedta przeanalizował Robert Borkowski. Tradycyjnie miejsce na naszych łamach znalazły także fragmenty prac magisterskich nagrodzonych w konkursie Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Zachęcając Państwa do lektury, pragnę jednocześnie złożyć podziękowania autorom, recenzentom i zespołowi redakcyjnemu za wysiłek merytoryczny oraz organizacyjny włożony w przygotowanie tego wydania PBW.

Redaktor naczelny
dr Patryk Dobrzycki